(Euroopan unionista tehdyn sopimuksen V osastoa soveltamalla annetut säädökset)

NEUVOSTON YHTEINEN KANTA 2006/276/YUTP,

10 päivältä huhtikuuta 2006,

Valko-Venäjän tiettyihin virkamiehiin kohdistuvista rajoittavista toimenpiteistä ja yhteisen kannan 2004/661/YUTP kumoamisesta

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 15 artiklan,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Neuvosto hyväksyi 24 päivänä syyskuuta 2004 yhteisen kannan 2004/661/YUTP Valko-Venäjän tiettyihin virkamiehiin kohdistuvista rajoittavista toimenpiteistä [1] Valko-Venäjän tiettyjä sellaisia virkamiehiä vastaan, jotka oltuaan vastuussa väitettyjä rikoksia koskevien riippumattomien tutkinta- ja syytetoimien aloittamisesta eivät ole kuitenkaan aloittaneet tällaisia toimia, ja sellaisia, joiden katsotaan Pourgouridesin raportin mukaan olleen päätoimijoita Valko-Venäjällä vuosina 1999 ja 2000 tapahtuneissa neljän tunnetun henkilön katoamisissa ja katoamisten peittelyssä myöhemmin, ottaen huomioon näiden virkamiesten osallisuus oikeuskäsittelyn ilmeiseen estämiseen.

(2) Neuvosto hyväksyi 13 päivänä joulukuuta 2004 yhteisen kannan 2004/848/YUTP yhteisen kannan 2004/661/YUTP [2] muuttamisesta rajoittavien toimenpiteiden soveltamisalan laajentamiseksi koskemaan henkilöitä, jotka ovat suoraan vastuussa Valko-Venäjällä 17 päivänä lokakuuta 2004 järjestettyihin vaaleihin ja kansanäänestykseen liittyneestä vilpistä, sekä henkilöitä, jotka ovat vastuussa vakavista ihmisoikeusloukkauksista Valko-Venäjän vaalien ja kansanäänestyksen jälkeisten rauhanomaisten mielenosoitusten tukahduttamisen yhteydessä.

(3) Eurooppa-neuvosto tuomitsi 23 päivänä maaliskuuta 2006 Valko-Venäjän viranomaisten toimet näiden pidättäessä kyseisenä päivänä rauhanomaisia mielenosoittajia, jotka käyttivät laillista oikeuttaan kokoontumisvapauteen protestoidakseen sitä, miten Valko-Venäjällä 19 päivänä maaliskuuta 2006 pidetyt presidentinvaalit toimitettiin. Eurooppa-neuvosto pahoitteli sitä, että Valko-Venäjän viranomaiset laiminlöivät Etyjille annetut sitoumukset järjestää demokraattiset vaalit, ja katsoo, että järjestetyissä presidentinvaaleissa esiintyi perusluonteisia puutteita.

(4) Niinpä Eurooppa-neuvosto päätti, että EU:n olisi kohdistettava rajoittavia toimenpiteitä niihin henkilöihin, jotka ovat vastuussa vaaleja koskevien kansainvälisten sääntöjen rikkomisesta, mukaan lukien presidentti Lukašenka.

(5) Rajoittavia toimenpiteitä olisi kohdistettava myös Valko-Venäjän johtoon ja virkamiehiin, jotka ovat vastuussa vaaleja koskevien kansainvälisten sääntöjen loukkaamisesta sekä toimenpiteistä kansalaisyhteiskunnan ja demokraattisen opposition tukahduttamiseksi.

(6) Yhteisessä kannassa 2004/661/YUTP määrätyt rajoittavat toimenpiteet sekä näiden lisäksi määrätyt rajoittavat toimenpiteet olisi koottava yhdeksi oikeudelliseksi välineeksi. Yhteinen kanta 2004/661/YUTP olisi tämän takia kumottava.

(7) Johdanto-osan kappaleessa 1 tarkoitettujen toimenpiteiden osalta EU tarkastelee kantaansa uudelleen ottaen huomioon tuleva kehitys, erityisesti asianomaisten Valko-Venäjän viranomaisten halukkuus saattaa katoamiset perusteellisesti ja avoimesti tutkituksi ja rikoksiin osalliset tuomioistuimen käsittelyyn.

(8) Rajoittavia toimenpiteitä, jotka koskevat Valko-Venäjällä 17 päivänä lokakuuta 2004 pidettyihin vaaleihin ja kansanäänestykseen liittyneestä vilpistä suoraan vastuussa olevia henkilöitä sekä vaalien ja kansanäänestyksen jälkeisten rauhanomaisten mielenosoitusten tukahduttamisen yhteydessä tapahtuneista vakavista ihmisoikeusloukkauksista vastuussa olevia henkilöitä, olisi tarkasteltava uudelleen ottaen huomioon uudistukset, joita vaalilakiin on tehty sen saattamiseksi Etyjin sitoumusten ja muiden demokraattisia vaaleja koskevien kansainvälisten sääntöjen mukaiseksi Etyjin/ODIHR:n (demokraattisten instituutioiden ja ihmisoikeuksien toimisto) suosittelemalla tavalla, ja konkreettiset toimet, joita viranomaiset ovat toteuttaneet ihmisoikeuksien kunnioittamiseksi rauhanomaisissa mielenosoituksissa.

[1] EUVL L 301, 28.9.2004, s. 67. Yhteinen kanta sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna yhteisellä kannalla 2005/666/YUTP (EUVL L 247, 23.9.2005, s. 40).

[2] EUVL L 367, 14.12.2004, s. 35.

(9) Rajoittavia toimenpiteitä niitä henkilöitä vastaan, jotka ovat vastuussa vaaleja koskevien kansainvälisten sääntöjen loukkaamisesta 19 päivänä maaliskuuta 2006 pidetyissä vaaleissa sekä toimenpiteistä kansalaisyhteiskunnan tukahduttamiseksi näiden vaalien yhteydessä, olisi tarkasteltava uudelleen ottaen huomioon kaikkien poliittisten vankien pikainen vapauttaminen ja rehabilitointi sekä uudistukset, joita vaalilakiin on tehty sen saattamiseksi Etyjin sitoumusten ja muiden demokraattisia vaaleja koskevien kansainvälisten sääntöjen mukaiseksi Etyjin/ODIHR:n suosittelemalla tavalla, tulevien vaalien toimittaminen ja viranomaisten konkreettiset toimet demokraattisten arvojen, oikeusvaltioperiaatteen, ihmisoikeuksien ja perusvapauksien, sananvapaus ja tiedonvälityksen vapaus mukaan lukien, sekä kokoontumisvapauden ja poliittisen yhdistymisvapauden kunnioittamiseksi,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN YHTEISEN KANNAN:

1 artikla

1. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet estääkseen niiden henkilöiden pääsyn alueelleen ja kauttakulun alueensa kautta, jotka ovat vastuussa:

a) väitettyjä rikoksia koskevien riippumattomien tutkinta- ja syytetoimien aloittamisesta mutta jotka eivät ole aloittaneet tällaisia toimia tai joiden katsotaan Pourgouridesin raportin mukaan olleen päätoimijoita Valko-Venäjällä vuosina 1999 ja 2000 tapahtuneissa neljän tunnetun henkilön katoamisissa ja katoamisten peittelyssä myöhemmin – ottaen huomioon näiden henkilöiden osallisuus oikeuskäsittelyn ilmeiseen estämiseen – ja jotka luetellaan liitteessä I;

b) Valko-Venäjällä 17 päivänä lokakuuta 2004 järjestettyihin vaaleihin ja kansanäänestykseen liittyneestä vilpistä sekä vakavista ihmisoikeusloukkauksista Valko-Venäjän vaalien ja kansanäänestyksen jälkeisten rauhanomaisten mielenosoittajien tukahduttamisen yhteydessä ja jotka luetellaan liitteessä II;

c) vaaleja koskevien kansainvälisten sääntöjen rikkomisesta presidentinvaaleissa Valko-Venäjällä 19 päivänä maaliskuuta 2006 sekä toimenpiteistä kansalaisyhteiskunnan ja demokraattisen opposition tukahduttamiseksi ja jotka luetellaan liitteessä III.

2. Edellä oleva 1 kohta ei velvoita jäsenvaltiota kieltämään omien kansalaistensa pääsyä alueelleen.

3. Edellä oleva 1 kohta ei vaikuta tapauksiin, joissa jokin kansainvälisen oikeuden velvoite sitoo jäsenvaltiota, etenkin:

i) kansainvälisen hallitustenvälisen järjestön isäntämaana;

ii) Yhdistyneiden Kansakuntien koolle kutsuman tai sen suojeluksessa järjestettävän kansainvälisen konferenssin isäntämaana;

iii) erioikeuksia ja vapauksia edellyttävän monenvälisen sopimuksen nojalla; tai

iv) Pyhän istuimen (Vatikaanivaltion) ja Italian välillä vuonna 1929 tehdyn sopimuksen (lateraanisopimus) nojalla.

4. Edellä olevan 3 kohdan katsotaan koskevan myös tapauksia, joissa jäsenvaltio toimii Euroopan turvallisuus- ja yhteistyöjärjestön (Etyj:n) isäntämaana.

5. Neuvostolle on asianmukaisesti ilmoitettava kaikista tapauksista, joissa jäsenvaltio myöntää vapautuksia 3 tai 4 kohdan nojalla.

6. Jäsenvaltiot voivat myöntää vapautuksia 1 kohdassa tarkoitetuista toimenpiteistä, jos matkustaminen on perusteltua pakottavista humanitaarisista syistä tai osallistumiseksi sellaisiin hallitustenvälisiin kokouksiin, Euroopan unionin järjestämät tai Etyjin puheenjohtajavaltiona toimivan jäsenvaltion isännöimät kokoukset mukaan luettuina, joissa käydään demokratiaa, ihmisoikeuksia ja oikeusvaltiota Valko-Venäjällä välittömästi edistävää poliittista vuoropuhelua.

7. Jäsenvaltion, joka haluaa myöntää 6 kohdassa tarkoitettuja vapautuksia, on ilmoitettava siitä neuvostolle kirjallisesti. Vapautus katsotaan myönnetyksi, jollei yksi tai useampi neuvoston jäsen esitä kirjallista vastalausetta kahden työpäivän kuluessa ehdotettua vapautusta koskevan ilmoituksen vastaanottamisesta. Jos yksi tai useampi neuvoston jäsen esittää vastalauseen, neuvosto voi määräenemmistöllä päättää myöntää ehdotetun vapautuksen.

8. Jos jäsenvaltio antaa 3, 4, 6 ja 7 kohdan nojalla luvan liitteissä I, II ja III luetellulle henkilölle päästä sen alueelle tai kulkea sen alueen kautta, lupa koskee ainoastaan sitä tarkoitusta, johon se on myönnetty, ja asianomaisia henkilöitä.

2 artikla

Neuvosto hyväksyy muutoksia liitteissä I, II ja III oleviin luetteloihin jäsenvaltion tai komission ehdotuksesta, jos Valko-Venäjän poliittinen kehitys sitä edellyttää.

3 artikla

Jotta edellä mainitut toimenpiteet olisivat mahdollisimman tehokkaita, Euroopan unioni kannustaa kolmansia valtioita toteuttamaan tämän yhteisen kannan sisältämien kaltaisia rajoittavia toimenpiteitä.

4 artikla

Tätä yhteistä kantaa sovelletaan 12 kuukautta. Sitä tarkastellaan jatkuvasti uudelleen. Se uusitaan tai sitä muutetaan tarpeen mukaan, jos neuvosto katsoo, ettei sen tavoitteita ole saavutettu.

5 artikla

Kumotaan yhteinen kanta 2004/661/YUTP.

6 artikla

Tämä yhteinen kantaa tulee voimaan päivänä, jona se hyväksytään.

7 artikla

Tämä yhteinen kanta julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tehty Brysselissä 10 päivänä huhtikuuta 2006.

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

U. PLASSNIK

LIITE I

Luettelo 1 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitetuista henkilöistä

1. SIVAKOV, JURI Leonidovitš, Valko-Venäjän entinen matkailu- ja urheiluministeri, syntynyt 5 päivänä elokuuta 1946, Sahalin, entinen Venäjän sosialistinen federatiivinen neuvostotasavalta.

2. SHEIMAN, VIKTOR Vladimirovitš, Valko-Venäjän presidentin kanslian päällikkö, syntynyt 26 päivänä toukokuuta 1958, Grodno.

3. PAVLITŠENKO, DMITRI Valerjevitš, Valko-Venäjän erityisjoukkojen eversti, syntynyt 1966, Vitebsk.

4. NAUMOV, VLADIMIR Vladimirovitš, sisäasiainministeri, syntynyt 1956.

LIITE II

Luettelo 1 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitetuista henkilöistä

1. Lidia Mihailovna JERMOŠINA, Valko-Venäjän keskusvaalilautakunnan puheenjohtaja, syntynyt 29.1.1953, Slutsk, Minsk.

2. Juri Nikolajevitš PODOBED, OMON:in (miliisin erityisyksikkö) everstiluutnantti, sisäasiainministeriö, syntynyt 5.3.1962, Slutsk, Minsk.

LIITE III

Luettelo 1 artiklan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitetuista henkilöistä

1. LUKAŠENKO Aleksandr Grigorjevitš (30.8.1954, Kopis, Vitebskin alue). Presidentti

2. NIEVIHLAS Hienadz Mihalajevitš; Neviglas Gennadi Nikolajevitš (11.2.1954, Parahonsk, Pinskin alue). Presidentin hallinnon johtaja

3. PETKEVITŠ Natalia Vladimirovna (1972, Minsk). Presidentin hallinnon varajohtaja

4. RUBINOV Anatoli Nikolajevitš (15.4.1939). Varajohtaja vastuualueena tiedotusvälineet ja ideologia, PA

5. PRALIASKOVSKI Alieh Vitoldavitš; Proleskovski Oleg Vitoldovitš (1.10.1963, Zagorsk, Venäjä, nykyinen Sergiev Posad). Pääideologiaosaston avustaja ja johtaja, PA

6. RADKOV Aleksandr Mihailovitš (1.7.1951, Votnia). Opetusministeri

7. RUSAKEVITŠ Vladimir Vasiljevitš (13.9.1947, Vigonoštši). Tiedotusministeri

8. HALAVANAV Viktar Rihoravitš; Golovanov Viktor Grigorevitš (1952, Borisov). Oikeusministeri

9. ZIMOVSKI Aliaksandr Lieanidavitš; Zimovski Aleksandr Leonidovitš (10.1.1961, mahdollisesti Ukraina). Parlamentin ylähuoneen jäsen, kansallisen radio- ja televisioyhtiön johtaja

10. KANAPLIOV Uladzimir Mihalajevitš; Konopliev Vladimir Nikolajevitš (3.1.1954, Akulintsi). Parlamentin alahuoneen puhemies

11. TŠARHINIETS Mikalai Ivanavitš; Tšerginets Nikolai Ivanovitš (17.10.1937, Minsk). Ylähuoneen ulkoasiainkomitean puheenjohtaja

12. KASTSIAN Siarhiei Ivanavitš; Kostian Sergei Ivanovitš (15.1.1941, Usohi, Mogilevin alue). Alahuoneen ulkoasiainkomitean puheenjohtaja

13. ORDA Mihail Siarhiejevitš, Orda Mihail Sergejevitš (28.9.1966, Diatlovo, Grodnon alue). Ylähuoneen jäsen, BRSM-nuorisojärjestön johtaja

14. LOZOVIK Nikolai Ivanovitš (1951, Neviniani, Minskin alue). Valko-Venäjän keskusvaalilautakunnan varapuheenjohtaja

15. MIKLAŠEVITŠ Pjotr Petrovitš (1954, Kosuta, Minskin alue). Yleinen syyttäjä

16. SLIŽEVSKY Oleg Leonidovitš. Oikeusministeriön sosiaalijärjestöistä, puolueista ja kansalaisjärjestöistä vastaavan osaston johtaja

17. HARITON Alexandr. Oikeusministeriön sosiaalijärjestöistä, puolueista ja kansalaisjärjestöistä vastaavan osaston neuvonantaja

18. SMIRNOV Jevgeni (1949, Rjazanin alue, Venäjä). Taloustuomioistuimen ensimmäinen varapuheenjohtaja

19. REUTSKAJA Nadežda. Minskin Moskovan alueen tuomari

20. TRUBNIKOV Nikolai. Minskin Partizanskij-alueen tuomari

21. KUPRIJANOV Nikolai. Minskin syyttäjä

22. SUHORENKO Stepan Nikolajevitš (27.1.1957, Zduditši, Mogilevin alue). Valtion turvallisuuspalvelun KGB:n puheenjohtaja

23. DEMENTEI Vasili Ivanovitš. KGB:n ensimmäinen varapuheenjohtaja

24. KOZIK Lieanid Piatrovitš; Kozik Leonid Petrovitš (13.7.1948, Borisov). Ammattiyhdistysten liiton puheenjohtaja

25. KOLEDA Aleksandr. Brestin alueen keskusvaalilautakunnan puheenjohtaja

26. USOV, N.D.. Gomelin alueen keskusvaalilautakunnan puheenjohtaja

27. LUTŠINA Leonid. Grodnon alueen keskusvaalilautakunnan puheenjohtaja

28. KRAVTŠENKO Tajana Aleksandrovna. Minskin kaupungin keskusvaalilautakunnan puheenjohtaja

29. KURLOVITŠ Vladimir. Minskin alueen keskusvaalilautakunnan puheenjohtaja

30. METELITSA Nikolai. Mogilevin alueen keskusvaalilautakunnan puheenjohtaja

31. PIŠULENOK, M.V.. Vitebskin alueen keskusvaalilautakunnan puheenjohtaja